

Advokacie je proti neziskovému sektoru procházka růžovou zahradou, říká přesvědčeně **Nataša Randlová**. Špičková česká právnička, která kromě vlastní advokátní kanceláře vede i organizaci pro lidi se získaným poškozením mozku.

☰ PAVLA FRANCOVÁ

☐ MICHAEL TOMĚŠ

Advokátka v nezisku

T

ed zrovna řeším, jak dělat správně sociální sítě. No jasně, to dělám sama," říká vesele Nataša Randlová. Elitní česká právnička a jedna z nejvlivnějších žen Česka má totiž kromě vlastní advokátní kanceláře a vzdělávací agentury ještě jednu „bokovku“. Stojí v čele správní rady neziskové pacientské organizace pro lidi se získaným poškozením mozku. V rozhovoru vysvětluje, jak velká pro ni tahle lekce je i jak se dva světy – právnícký a neziskový – ovlivňují a proč se k tomu vlastně dostala.

Mohl by to být jen smutný příběh. Jenže s tím u Nataši Randlové nepočítejte. Tahle dáma, která stále hledí kupředu, srší energií, a i když mluví o těžkých věcech, vždy je v tom cítit spíš naděje než utrpení.

Před osmi lety srazilo na přechodu pro chodce jejího tehdy šestnáctiletého syna auto. Okamžitě jej převezli do nemocnice, kde lékaři bojovali o jeho život. Pět měsíců byl v kómatu. Jeho rodiče se u něj celou dobu pravidelně střídali, doufali, že se syn vrátí. Když se konečně probudil, už nic nebylo jako dřív. „Představovala jsem si to jako v amerických filmech, že se zvedne, odejde a všechno bude jako před nehodou," říká teď Nataša Randlová. Víc se prý asi mýlit nemohla. Syn mohl po probuzení hýbat jen okem a místo návratu k běžnému životu následovala tvrdá práce, každodenní rehabilitace a intenzivní snaha Randlových dostat syna co nejdříve zpátky do života.

A právě tehdy začala i cesta Nataši Randlové k neziskové pacientské organizaci Cerebrum. „Víte, lidé s poškozením mozku jsou sociálně izolovaní. Často se projevují třeba tím, že jim není rozumět, všechno hned zapomenou, nepatřičně se chovají a podobně, jenže to je pro běžnou populaci hrozně složité, neví, jak se k nim chovat, a tak je raději

odstříhne," popisuje zkušenost právnička. Právě téhle sociální izolaci se ale snažila u svého syna zabránit. Zájem, který o něj okolí mělo prvních pár měsíců, postupně upadal a Randlovi se svým synem čím dál víc pociťovali sociální vyloučení. Jak ale člověk při setkání s Natašou Randlovou rychle pochopí, tahle žena činu se nedá jen tak odradit. Začala hledat, jestli neexistuje nějaká komunita lidí, kteří si procházejí něčím podobným. „Nic jsem nenašla a začala jsem přemýšlet o tom, že to tedy vytvořím sama," vzpomíná na dobu před pár lety. A právě tehdy se jí ozvali lidé z organizace Cerebrum, jestli by se k nim nechtěla přidat.

Neváhala, přidala se a nyní tuhle neziskovku už druhým rokem z pozice předsedkyně správní rady vede. Zatímco dřív bylo Cerebrum zaměřené hlavně na osvětu a pro lidi s poškozením mozku pořádalo třeba jednu akci za měsíc, dnes jde o velmi čínorodou organizaci, která má téměř každý den nějaký program. Sen vytvořit komunitní centrum, kde by našel nové přátele a bezpečné prostředí i její syn Samuel, se Nataše Randlové vyplnil. A nejen to.

Nezisková organizace žije a rozšiřuje se i směrem k širší veřejnosti. Vedle komunitního centra, kde se pořádají různé kurzy, semináře, kondiční cvičení, skupinová logopedie či přednášky a které spolupracuje i s nadnárodními korporacemi, pokračuje dál v osvětové činnosti. Ta má paradoxně přispívat k tomu, aby mělo Cerebrum málo členů. Třetí pilíř,

na němž tahle organizace stojí, je poradna. A právě v té sehrává důležitou roli i Nataša Randlová. Nejen coby iniciátorka nebo motor, který celou neziskovku pohání, ale i jako soukromá osoba. „Když se v rodině něco stane, potřebují lidé nějakou vrbu, člověka, se kterým si můžete v klidu popovídat o jeho zkušenostech, zážitcích. No a já se často snažím být v kontaktu s lidmi, kteří jsou třeba po traumatu s malými dětmi nebo mladistvými. Vyprávím jim náš příběh a snažím se jim tak pomoci," popisuje Nataša Randlová.

Dřív to pro ni bývalo psychicky náročné, teď už to prý ale vidí s větším odstupem a má radost, když může svou zkušeností někomu pomoci. „Doktoři často rodině řeknou to nejhorší a ona to vzdá hned na začátku, místo aby se sna-

žila zapracovat, být třeba u lůžka toho dítěte celý den, povídat si s ním, aby mu pomohla se z kómatu dostat," říká a okamžitě přidává několik příkladů lidí, se kterými se v poslední době potkala. Ať už jde o mladého chlapce, jehož srazilo auto, nebo o šestatřicetiletého obchodního manažera, který utrpěl mozkovou příhodu, upozorňuje, že to lidé nesmějí vzdát.

„Nikdy už to nebude jako dřív, jen málokdy se stane, že se člověk úplně uzdraví, záleží na rozsahu poškození mozku. Následky jsou různé, třeba pak člověk i chodí, ale může mít kognitivní následky a zapomínat nebo je velmi unavený a podobně. Pracovat se s tím ale dá," připomíná Nataša Randlová a vypráví příběh o mladé právničce, která při autonehodě utrpěla poškození mozku. Začala chodit do Cerebra, navštěvovala různé kurzy a postupně začala v neziskovce i pracovat. Po roce se jí podařilo vykročit ještě dál, když získala administrativní práci.

Spoustě lidí se sice tohle nepovede, poškození mozku je příliš velké, ale i u řady těch, u nichž by před pár lety člověk o jejich možnostech na běžném trhu práce přinejlepším pochyboval, existují úžasné výsledky. „Právě komunita je pro ně zásadní, je to pro ně mezistupeň, kde se procvičují v různých dovednostech, ale také získávají zpátky sebevědomí - a to je zásadní krok na cestě do běžné společnosti," vypráví právnička.

Sama věnuje práci pro Cerebrum několik hodin denně a víkendy. Nové výzvy ji přitom nebrzdí,

naopak, jde do nich s obdivuhodnou vervou. Nemůže sehnat nikoho na správu sociálních sítí? Dobře, naučí se to tedy sama. „Nejvíc tím trpí manžel,“ rozesměje se Nataša Randlová a popisuje, jak večer, když už leží v posteli, má otevřený počítač, stříhá videa na sociální sítě a vybírá k nim vhodnou hudbu. „Než se to povede, musíte si to přehrávat několikrát a to už manžel ztrácí trpělivost,“ říká pobaveně.

Mnohem méně pobavená je ale ve chvíli, kdy dojde na otázku rozdílu mezi prací v advokacii a neziskovém sektoru. „V nezisku je hrozný problém, že je hodně lidí, kteří tam chtějí pracovat, ale vlastně nechtějí pracovat. Mají to spojené s tím, že v tomhle sektoru se prostě tolik nepracuje. Jenže když to chcete dělat dobře, musíte makat stejně jako v soukromých firmách. Nemůže to být pohodička,“ upozorňuje Nataša Randlová. Když v Cerebru začínala, byl to pro ni prý pořádný náraz. Původně si totiž myslela, že do organizace bude chodit hlavně se synem, ten tam najde kamarády a bude to fajn. Jenže jakmile se

do toho víc dostávala, ozval se - jak říká - její právnícký mozek.

„Funguje tak, že hned začne uklízet. Když se mi něco nelíbí, začnu být nesnesitelná, vidím ten cíl a jedu jako bagr,“ popisuje s tím, že lidem, kteří tam dřív pracovali, se to nepřekvapivě nelíbilo, odešli a ona musela hledat nové. To se povedlo. Postupně se ale také naučila, že v tomhle prostředí nemůže jednat stejně jako ve své advokátní kanceláři a že v neziskovém sektoru pracuje jiný typ lidí než v advokacii. „Musela jsem zmírnit,“ přiznává.

Ačkoli byly doby, kdy se Cerebru věnovala i víc než dnes, od advokacie a vzdělávání neodešla. Coby dcera z právnícké rodiny měla prý vždy jasno, že bude studovat práva. Že se pak vydá cestou advokacie, ale tak jasné nebylo. V rozhodování jí pomohla až nabídka práce v jedné kanceláři, kde sbírala první zkušenosti.

Rozhodující doba však přišla ve chvíli, kdy krátce před přelomem tisíciletí začala pracovat v Praze pro hotel Hilton. Ačkoli pro něj pracovala jako právníčka, brzy dostala nabídku vést personální oddělení.

INZERCE

Národní divadlo

koncert

ADÍME
ARODNÍM
ADLE

MAHLER PÍSEŇ O ZEMI
MARTINŮ
KOUZELNÉ NOCI

Kateřina Kněžíková
Štěpánka Pučálková
Benjamin Bruns

Dirigent: Robert Jindra
Orchestr Národního divadla

16. 2. 2025, 19.00

„LIDI MAJÍ NEZISK
SPOJENÝ S TÍM,
ŽE SE TAM MOU
NEPRAČUJE, JENŽ
KDYŽ TO CHCETE
DELAT DOBRĚ,
MUSÍTE MAKAT
STEJNĚ JAKO
V SOUKROMÝCH
FIRMÁCH, NEMUŽE
TO BYT POHODIČKA“

„Vždycky jsem chtěla pracovat s lidmi, takže jsem do toho šla,“ vzpomíná na zásadní zkušenost, která ji nasměrovala k pracovnímu právu. Po nějaké době sice zjistila, že práce ve velké společnosti není pro ni, že potřebuje vyšší tempo advokátní kanceláře, u tématu práce už ale zůstala. V roce 2009 se svým manželem založila specializovanou advokátní kancelář Randl Partners, o pár let později k tomu přidali i vzdělávací agenturu pro lidské zdroje Randls Training.

Ačkoli advokátní kancelář patří co do počtu lidí k těm menším, Randlovým se podařilo vybudovat to, co si přáli. Butikovou kancelář, která bude špičkovou ve svém oboru. A skutečně, mezi klienty Randl Partners patří firmy, které u nás zaměstnávají desítky tisíc lidí. Jsou mezi nimi velké nadnárodní společnosti jako třeba Forvia (Faurecia), ale i Úřad Středočeského kraje a mimochodem také hotel Hilton, ve kterém Nataša Randlová kdysi nastartovala svou pracovní kariéru.

Podobně jako dnes využívá své know-how z advokacie v neziskovém sektoru, funguje to i v opačném gardu. „Třeba sociální síť jsem začala využívat v advokátní kanceláři i ve vzdělávacím centru. Nutím do toho naše lidi a všichni na mě koukají, co to chci, když jsem nejstarší v kanceláři,“ říká s úsměvem Nataša Randlová. Rychle se ale ukázalo, že to má i byznysový smysl. „Nabídkou

školení oslovíme najednou tisíce lidí a vidíme, jak nám stoupají čísla. Jednoduše proto, že se o tom dozví víc možných zájemců,“ popisuje pozitivní zkušenost.

Nejde ale jen o byznys a čísla. Zatímco do neziskovky přináší víc dráivu a tlak na výkon, do advokátní kanceláře se snaží vnášet trochu klidu. „I do studeného světa advokacie se může dostat lidskost. Snažím se našim lidem občas říkat, když se něco nedaří, že jsou i horší věci,“ dodává.

Vyrovnaný tón ji ale opouští ve chvíli, kdy se rozpočítá o financování neziskové pacientské organizace. Právě zajištění financování je jednou z věcí, které ji ve spojitosti s Cerebrem zaměstnávají nejvíc. Měsíční náklady, jež sahají zhruba ke dvěma stům tisícům korun, pokrývá několik zdrojů - zčásti peníze od privátních dárců a společností, částečně je financování zajištěno z různých projektů, například od úřadů či magistrátu. „Realita je ale velmi těžká, protože většina projektů končí ke konci roku a nové financování je třeba až na jaře. Nemůžeme si ale dovolit lidi propustit, takže je potřeba mít nějaký finanční polštář nebo si někdy vzít i půjčku, abychom to překonali,“ popisuje Nataša Randlová s tím, že by bylo ideální, pokud by stát přispíval pacientským organizacím, kterých jsou v Česku desítky, například padesát tisíc korun měsíčně, z nichž by mohly pokrýt základní náklady. Zatím se o tom jen mluví, ale nic konkrétního na papíře není, a tak například Cerebrum hledá podporu třeba i prostřednictvím norských fondů.

„Tam se nám podařilo získat bilaterální projekt s Islandem, má to ale háček. Projekt se proplácí až zpětně, pokud splníme všechny indikátory, takže se teď modlíme, aby bylo všechno v pořádku,“ dodává právnička s tím, že provoz advokátní kanceláře je v tomhle ohledu proti neziskové organizaci procházka růžovou zahradou.

Sama by ale neměnila. „Střídám během dne e-maily a telefony a poté, co vyřídím klienta advokátky, organizuji komunitní program nebo osvětovou akci pro osoby s handicapem. Proč to ještě dělám? Prostě mě to všechno baví!“ říká naprosto pevně žena, která je přesvědčená, že v určitém věku a na určité úrovni finančního zabezpečení by se člověk měl vypravit právě i do neziskového sektoru.

„Není to o výdělku, ale o společenské odpovědnosti každého z nás. A navíc tenhle sektor je potřeba posílit o vzdělané a zkušené profesionály,“ dodává právnička s tím, že úsměvy spokojených členů její pacientské organizace jsou prý někdy větší odměnou než spokojený klient po vyhraném soudu. **IV**